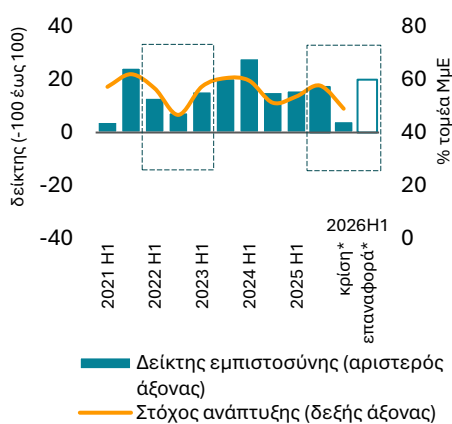

Ελληνικές ΜμΕ: Η κρίση στη Μέση Ανατολή πίεσε το κλίμα, όχι τα θεμελιώδη μεγέθη

Η κλιμάκωση της γεωπολιτικής κρίσης στη Μέση Ανατολή αποτέλεσε ένα ακόμη τεστ αντοχής για τις ελληνικές ΜμΕ, μετά από μία πενταετία διαδοχικών κρίσεων. Η τακτική έρευνα πεδίου της Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της ΕΤΕ, που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2026 στο δυσμενέστερο σημείο της συγκυρίας, δείχνει ότι το σοκ ήταν ισχυρό στο επιχειρηματικό κλίμα, αλλά περιορισμένο στα θεμελιώδη μεγέθη του τομέα. Οι ΜμΕ εμφανίζονται πιο επιφυλακτικές, όχι όμως αποδυναμωμένες, επιβεβαιώνοντας ότι οι άμυνες που ανέπτυξαν μέσα από τις διαδοχικές κρίσεις των τελευταίων ετών παραμένουν ενεργές.

Δείκτης Εμπιστοσύνης ΜμΕ

Ο δείκτης αντιστοιχεί στο καθαρό ισοζύγιο απαντήσεων, για μείωση (-100), σταθερότητα (0) και αύξηση (+100), σε επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών έως €10 εκατ.

* Μέτρηση Δείκτη τον Απρίλιο 2026Η1 και εκτίμηση για επαναφορά στο τέλος πρώτου εξαμήνου, βάσει της πορείας τιμών πετρελαίου και της εμπειρίας από αντίστοιχη κρίση 2022.

Οι ελληνικές ΜμΕ δέχθηκαν ένα σοκ εμπιστοσύνης το πρώτο εξάμηνο του 2026

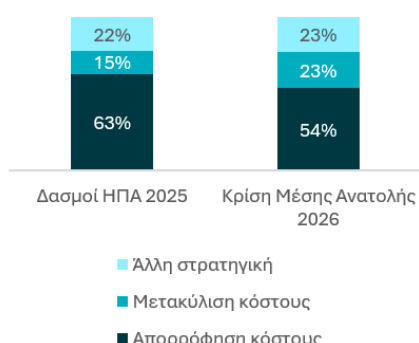
Σύμφωνα με την έρευνα της ΕΤΕ, ο Δείκτης Εμπιστοσύνης των ΜμΕ υποχώρησε στις 4 μονάδες, από 17 μονάδες το προηγούμενο εξάμηνο, προσεγγίζοντας επίπεδα αντίστοιχα με εκείνα της ενεργειακής κρίσης του 2022. Η επιδείνωση αποτυπώθηκε και στον στρατηγικό προσανατολισμό των επιχειρήσεων, με μόλις το 1/2 του τομέα να δηλώνει ότι στοχεύει σε ανάπτυξη, έναντι σχεδόν 60% το προηγούμενο εξάμηνο. Ωστόσο, η μετατόπιση αυτή δεν συνοδεύθηκε από στροφή προς στρατηγικές επιβίωσης, αλλά καλύφθηκε σχεδόν εξ ολοκλήρου από αύξηση των στρατηγικών σταθερότητας, παραπέμποντας κυρίως σε αυξημένη επιφυλακτικότητα και όχι σε ουσιαστική αποδυνάμωση της επιχειρησιακής βάσης των ΜμΕ. Καθώς, λοιπόν, οι τιμές πετρελαίου σταδιακά αποκλιμακώθηκαν και επέστρεψαν κοντά στον ιστορικό μέσο όρο των 70-80 δολ./βαρέλι, έναντι περίπου 120 δολ./βαρέλι στην κορύφωση της κρίσης όταν διεξήχθη η έρευνα, η ιστορική σχέση μεταξύ

ενεργειακού κόστους και επιχειρηματικού κλίματος των ΜμΕ συνηγορεί στο ότι εάν η έρευνα πραγματοποιούνταν στα τέλη του πρώτου εξαμήνου, ο δείκτης θα είχε επιστρέψει στην προ κρίσης ανοδική του τάση, σε επίπεδα της τάξης των 20 μονάδων. Μία τέτοια εξέλιξη θα ήταν συμβατή με την εμπειρία της ενεργειακής κρίσης του 2022, όταν η αποκλιμάκωση των τιμών ενέργειας συνοδεύθηκε σταδιακά από αντίστοιχη επαναφορά του επιχειρηματικού κλίματος προς την προ κρίσης τάση του.

Η ενεργειακή επιβάρυνση αποτέλεσε τη βασική πρόκληση για τις ΜμΕ, με την πλειοψηφία να απορροφά την πίεση κόστους

Τα αναλυτικά ευρήματα της έρευνας ενισχύουν αυτή την ερμηνεία, καθώς δείχνουν ότι η υποχώρηση της εμπιστοσύνης συνδέθηκε πρωτίστως με την επανεμφάνιση πιέσεων στο κόστος ενέργειας και πρώτων υλών. Αντίθετα, η επίδραση στη ζήτηση, στην εφοδιαστική αλυσίδα και στις επενδύσεις ήταν σαφώς ηπιότερη, επιβεβαιώνοντας ότι το γεωπολιτικό σοκ λειτούργησε κυρίως ως σοκ κόστους και όχι ως γενικευμένη διαταραχή της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Συγκεκριμένα, το 61% των ΜμΕ δήλωσε σημαντική επίδραση στο κόστος ενέργειας και πρώτων υλών – ποσοστό σχεδόν διπλάσιο από την αντίστοιχη επίδραση που καταγράφηκε στα υπόλοιπα βασικά πεδία λειτουργίας τους. Απέναντι στις πιέσεις αυτές, η κυρίαρχη αντίδραση παρέμεινε η απορρόφηση του αυξημένου κόστους, με το 54% του τομέα να μην προχωρά σε ουσιαστική προσαρμογή. Το εύρημα

Στρατηγικές αντιδράσεις στις κρίσεις
(% τομέα ΜμΕ με επίδραση)

υποδηλώνει αφενός ότι η συγκεκριμένη διαταραχή αντιμετωπίστηκε ως διαχειρίσιμη, αφετέρου όμως αναδεικνύει τα όρια της τιμολογιακής ευχέρειας των ΜμΕ, καθώς μεγάλο μέρος του τομέα φαίνεται να απορροφά το κόστος προκειμένου να προστατεύσει τη ζήτηση και τις σχέσεις με τους πελάτες.

Παρά τις πιέσεις στην πλευρά του κόστους, τα κύρια θεμελιώδη μεγέθη των ΜμΕ παραμένουν ανθεκτικά

Παρά την επιλογή της πλειονότητας των επιχειρήσεων να απορροφήσει μέρος της πίεσης, η χρηματοοικονομική εικόνα του τομέα παρέμεινε ιδιαίτερα ανθεκτική. Το μερίδιο των ΜμΕ που ακολουθούν στρατηγική επιβίωσης

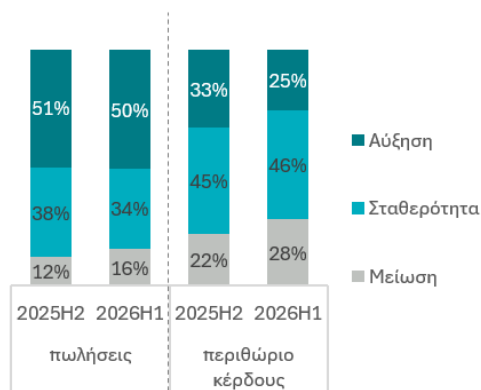
Χρηματοοικονομική πίεση
(% τομέα ΜμΕ)

διατηρήθηκε σχεδόν αμετάβλητο στο 13%, από 12% το προηγούμενο εξάμηνο, όταν σε προηγούμενες περιόδους υψηλής πίεσης είχε υπερβεί το 30%. Αντίστοιχα, το ποσοστό των επιχειρήσεων με έντονα προβλήματα ρευστότητας παρέμεινε κοντά σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, της τάξης του 9% του τομέα, επιβεβαιώνοντας ότι το γεωπολιτικό σοκ είχε περιορισμένο αποτύπωμα στη χρηματοοικονομική υγεία των ΜμΕ.

Η ανθεκτικότητα αυτή αντανακλά, εν μέρει, την εμπειρία που έχουν αποκτήσει οι επιχειρήσεις στη διαχείριση επαναλαμβανόμενων κρίσεων. Σύμφωνα με τις διαχρονικές έρευνες της ΕΤΕ, το ποσοστό των ΜμΕ που αναγνωρίζει σημαντική επίδραση από εξωγενείς διαταραχές έχει σταδιακά αποκλιμακωθεί: 45% στο πρόσφατο σοκ στη Μέση Ανατολή, έναντι 50% στη διαταραχή των εφοδιαστικών αλυσίδων το 2024 λόγω της διακοπής διελεύσεων στη Διώρυγα του Σουέζ, και περίπου 80% κατά την έναρξη του πολέμου Ρωσίας-Ουκρανίας και την επακόλουθη ενεργειακή κρίση του 2021-2022. Παρότι οι κρίσεις αυτές δεν είναι πλήρως συγκρίσιμες ως προς την ένταση και τη διάρκειά τους, η τάση παραμένει ενδεικτική αυξημένης προσαρμοστικότητας. Η ανθεκτικότητα αποτυπώνεται και στις προσδοκίες πωλήσεων, με τις ΜμΕ στο αποκορύφωμα της κρίσης να εκτιμούν άνοδο της τάξης του 3% το 2026 (έναντι 5% το 2025), και περιορισμένη πίεση στην κερδοφορία (υπό το βάρος του αυξημένου κόστους).

Εκτιμήσεις ΜμΕ 2026
(% τομέα ΜμΕ)

Συνολικά, η εικόνα των ΜμΕ στο αποκορύφωμα της έντασης στην Μέση Ανατολή παραπέμπει σε έντονη επιδείνωση κλίματος, αλλά όχι σε κρίση βιωσιμότητας. Η πίεση υπήρξε σαφής, κυρίως μέσω του κόστους και των περιθωρίων κέρδους, όμως οι βασικές αντοχές του τομέα, στρατηγικός προσανατολισμός, ρευστότητα και προσδοκίες πωλήσεων, παρέμειναν ισχυρές. Καθώς οι γεωπολιτικές και ενεργειακές διαταραχές, ακόμη και όταν αποκλιμακώνονται, τείνουν να επανέρχονται ως πηγή μεταβλητότητας για τις επιχειρήσεις, η πρόκληση για τις ΜμΕ δεν είναι μόνο να αντέχουν τις εξωτερικές πιέσεις, αλλά να περάσουν σταδιακά από την παθητική απορρόφηση κόστους σε πιο ενεργητική διαχείριση κινδύνου, μέσω ενίσχυσης της λειτουργικής αποδοτικότητας, καλύτερης οργάνωσης της εφοδιαστικής και εμπορικής τους λειτουργίας, αξιοποίησης συνεργασιών που περιορίζουν το μειονέκτημα μικρής κλίμακας και διατήρησης χρηματοδοτικής ευελιξίας.

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, στην ενότητα Μελέτες και Οικονομικές Αναλύσεις (Κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα): [Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις | Εθνική Τράπεζα](#)

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2026